

U KUĆI FRESAKA U DRAGUĆU ODRŽANA PREDAVANJA "NEPOZNATA BAŠTINA"

U istarskim bi crkvama moglo biti još iznenađenja

Čast da otvori niz predavanja posvećenih istraživanju, konzervaciji i restauraciji spomenika u Draguču, Belaju, Gradinju i Pazu imao je povjesničar umjetnosti i konzervator Ivan Matejčić koji je ovoga puta govorio o staroj župnoj crkvi sv. Križa u Draguču koja je imala dvije apside, a koju je usporedio s tipološki sličnim građevinama u Istri, ali i Europi

DRAGUĆ - Program koji bi trebao postati redovan i održavati se svakih mjesec dana, ili nešto malo rjeđe, odnosno niz predavanja o lokalnoj baštini pod nazivom "Nepoznata baština" po prvi je puta jučer održan u Kući fresaka u Draguču.

Predstavljanje znanstvenih radova

Prvo su cerovljanski načelnik Emil Daus i ravnatelj pulskog Povijesnog i pomorskog muzeja Istre Gracijano Kešac potpisali ugovor kojim općina prepušta objekt na upravljanje PPMI-ju, a zatim su o funkciji i značenju Kuće fresaka uvodno govorili Daus, Kešac, te županijski pročelnik za kulturu Vladimir Torbica, županijska pročelnica za turizam Nada Prodan Mraković, te voditeljica Kuće fresaka Sunčica Mustać koja je naglasila da

Prvo predavanje "Nepoznata baština" ispunilo je Kuću fresaka

im je cilj organizirati redovni program upravo u Draguču u kojem bi predstavili nove znanstvene radove stručnoj javnosti, ali i ostaloj zainteresiranoj publici.

Čast da otvori niz predavanja posvećenih istraživanju, konzervaciji i restauraciji spomenika u Draguču, Belaju, Gradinju i Pazu imao je povjesničar umjetnosti i konzervator Ivan Matejčić koji je ovoga puta govorio o staroj župnoj crkvi sv. Križa u Draguču koja je imala dvije apside, a koju je usporedio s tipološki sličnim građevinama u Istri, ali i Europi. Duoapsidalne crkve su vrlo rijetke, u Istri ih je locirano

šest ili sedam, a u čitavoj Hrvatskoj tek desetak. Zapravo na otprilike 500 crkava dolazi tek jedna takva koja ima dvije apside. Za povijest umjetnosti i arheologiju još uvijek predstavljaju svojevrsni misterij, jer se broj dva nikako ne slaže s monoteizmom kršćanstva ili trostrukošću Svetog Trojstva. Matejčić stoga pretpostavlja da je treći element predstavljala središnja niša između apside u koju se stavlja misni pribor, ali i mogući oltar ispred nje. Nada se da će se u budućnosti to dobiti i potvrditi.

- Netko će reći šteta što je ta stara crkva sv. Križa koja

Ivan Matejčić

se nalazila na mjestu sadašnje crkve sv. Križa (današnji je izgled dobila u 19. stoljeću, a nalazi se na mje-

kić i istuču freske dole, da bi se nova malta na tom zidu mogla bolje primiti, u tom bi slučaju u Draguču moglo biti još iznenađenja, kazao je Matejčić.

Novi projekti obnove i restauracije

U predavanju "Neka razmišljanja o posvetnom natpisu u crkvi sv. Roka u Draguču" Željka Bistovića iz Konzervatorskog odjela u Rijeci izlagač je analizirao glagoljski natpis na toj crkvi sagrađenoj na zapadnom rubu mjesta početkom 16. stoljeća nakon epidemije kolere. Sa 70 riječi natpis je dosta detaljan, a spominje lokalnog majstora (Antuna z Padove) autora freski, dragučske župane i podžupane, guvernera crkve, ali i *farmana* (titula rang niža od župnika) Andriju Prašića (rodnom iz Bužana u Lici) koji je bio podređen ročkom župniku. Radovan Oštrić iz Konzervatorskog odjela u Rijeci, govorio je o samoj restauraciji zidnih slika u crkvi Svih svetih u Gradinju, Marina Boico iz Konzervatorskog odjela u Puli o obnovi ladanjskog dvorca Belaj, a Josip Višnjić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda o zahtjevnim projektima obnove srednjovjekovnih utvrda Posert koji su započeti 2007. godine a lani je okončan, i novi projekt obnove utvrde u Pazu koji je na samom početku, ali bi mogao postati centralno arheološko mjesto srednjovjekovnih istarskih utvrda.

Napisało i snimio
 Andelo DAGOSTIN